

Recueil des chartes de l'abbaye de Stavelot-Malmedy, 164

(C.) IN NOMINE SANCTAE ET INDIVIDUE TRINITATIS. Conradus divina favente clementia Romanorum rex. Cum omnium Dei aecclesiarum paci ac quieti et utilitatibus nostra regia sollicitudo ac potentia consulere debeat, tum maxime benignitatis et curae nostrae studium circa eas aecclesias invigilare oportere credimus quae ad regnum nostrum pertinent et, ut ita dictum sit, nostro regno coherent, quae etiam jugi et assiduo orationum suffragio nos et regnum nostrum adjuvant et in temporalibus regni administrationibus nostros et labores et expensas fideliter subportant. Stabulense itaque monasterium a predessoribus nostris regibus et imperatoribus nobiliter constructum et magnis possessionibus ampliatum multisque privilegiis magnifice honoratum et libertate singulari donatum, cum tamquam nostrum proprium arcus diligamus et in omnibus juste opitulari velimus, precipue tamen personam domni ac venerabilis abbatis Wibaldi qui eidem cenobio regulariter preest, precipuo amore ac familiaritate nostra dignam judicamus, cujus fides et devotio circa stabilitatem et honorem regni nostri et in expeditione italica sub predessore nostro imperatore Lothario et in nostra ad regiam gloriam ordinatione satis enituit. Ejusdem itaque abbatis petitione cui nichil justum negare volumus jam dictum stabulense monasterium cum omnibus suis appendiciis, secundum instituta regum SiGiBeRtI, DaGoBeRtI, CIODuEi et aliorum, nec non imperatorum Karoli, Lvdouici et trium Ottonum ac divae recordationis Couradi imperatoris abavi nostri et trium Henricorum, in nostram tutelam suscipimus, ita videlicet ut nunquam liceat alicui regum vel imperialium eandem abbatiam cum omni integritate et advocatiam omnium possessionum ejus, ullo alienationis modo scindere a regno vel alium ei dominum imponere vel alicui in beneficium aut in concambium dare, sed semper ad nostram nostrorumque successorum manum et servitium inconcussa stabilitate permaneat et libertate sibi collata pacifice pociatur. Nullum theloneum, nullum pontaticum, nullum transitum et exitum, nullum denique publicum terra aquave vectigal aut pensionem monachi sive ipsorum homines in nullo regni nostri loco persolvant. Terminos banni-leugae secundum quod in antiquioribus privilegiis nominati et inscripti sunt, cum omni immunitate et comitatu suo sicut actenus eadem aecelesia possedit, ita per succedentia tempora immobiliter obtineat. Sancimus etiam predessorum nostrorum more ut Malmundarium cum omnibus suis pertinentiis a Stabulensi monasterio nunquam divellatur aut separetur, quod jam tercio temptatum est, sed judicio principum legitime casutum et imperatoriis privilegiis finaliter est decusum. Defuncto igitur per successionem abbate, monachi triusque loci Stabulaus in Capitolium concorditer convenient habeantque liberrimam facultatem secundum sancti Benedicti regulam eligendi sibi abbatem, ea tamen preponderante ratione, ut quia beatus Remaclus utriusque aecclesiae constructor et primus abbas Stabulaus quiescere et locum illum Malmundario sua sepultura preficere voluit, Stabulenses primam vocem in electione optineant et de Stabulensi conventu, si digna fuerit inventa persona, abbatem eligant. Quod si nulla ibidem idonea persona, quod fieri posse non credimus, inventa fuerit, potius a Malmundariensi conventu quam ab extraneis et abbas eligatur. Ceterum si inter sese nullam ad hoc officium personam aptam invenerint, liceat eis libere de alio quocumque regulari loco sine contradictione alicujus abbatem eligere et a nobis vel successore nostro regni more investitum, a Leodiensi episcopo, cui nullum servitii genus debet, consecrationem et monachorum suorum ordinationem accipere. Advocatum a nostra manu accipiat, qui nobis expeditionem et quae ad ipsam pertinent pro summa et debito sui beneficii faciat, abbate et

suis [omnibus super hoc quiescente] et nullam pro hoc nobis aut advocato redemptionem aut supplementum prestante. Qui advocatus, si secundum a se advocatum ordinare voluerit, bannum a nostra manu accipere debebit. Plures autem advocatos in ejusdem abbatiae curtibus fieri nostro regio banno perpetua censura interdiximus. Qui advocatus in curtibus et villis nullum hospitium, nullum placitum, nullam prorsus exactionem debet habere, non freda, non redibitiones exigere, non palafidos tollere, sed omnium rerum et culparum potestas et ordinatio, justitia et utilitas penes abbatem et monachos et eos quos ipsi ordinauerint libere lota consistat. Ubi vero abbas cum suis ad justiciam faciendam non suffecerit, si advocatus petitione abbatis, quia aliter nunquam debet, venerit, tertiam portionem de bis quae ex illa dumtaxat justitia accrescent habebit. Castellum Longiae cum toto montis corpore et utrisque vallibus et comitatu ad indominicatam abbatis manum et potestatem et ordinationem cum omnibus beneficiis et casatis qui ad custodiam ipsius castelli pertinent, semper spectare et pertinere decernimus; in cujus valle mercatum et publicas nundinas datis ad vendendum cirothecis nostris auctoritate regia instituimus. Quicquid eadem ecclesia munificentia regum aut imperatorum vel religiosorum christianorum largitione optinuit, tam in fundis quam ecclesiis et omnibus eorum appendiciis et commoditatibus sicut hactenus possedit, sive illa quae deinceps justis modis optinere potuerit, parva vel magna, ubicumque locorum fuerint, sub nostrae tuitionis potestate immobiliter ei confirmamus et precipue villam Tomines quam a divinae memoriae imperatore Ottone prefatae ecclesiae redditam Godefridus Namucensis comes invaserat, sed a supradicto abbate in curia nostra Coloniae super hoc proclamatus, iudicio principum nostrorum et precipue salicorum, in manus nostras reddidit et refutavit nosque in manu abbatis per presentis privilegii paginam ad usus fratrum delegavimus. Villam quoque Uilippam temporae avunculi nostri pia recordationis imperatoris Heinrici injuste ablatam supra dicto monasterio reddimus. Villam Sprimont cum ecclesia et decimationibus et terris ad ipsam ecclesiam pertinentibus sicut dux Fredericus pro anima sua ecclesiae tradidit, in perpetuum confirmamus. Quicquid predecessor noster imperator Lotharius prenominato fideli suo et nostro abbati Wibaldo in monte Cassino ad honorem regni remanenti per auream bullam concessit, nos quoque stabiliter ei concedimus et confirmamus. Et ut hoc ratum inconvulsumque in omnia tempora permaneat, hoc preceptum sigilli nostri impressione et propriae manus insignivimus, testes quoque qui adfuerunt subter annotari fecimus, quorum nomina sunt haec : Thedeuvinus sanctae Rufinae cardinalis episcopus et apostolicae sedis legatus, Arnoldus Coloniensis archiepiscopus, Albero Treverensis archiepiscopus, Albero Leodiensis episcopus, Andreas Trajectensis episcopus, Embrico Werceburgensis episcopus, Warnerus Monasteriensis episcopus, Udo Osenburgensis episcopus, Nicholaus Cameracensis episcopus, Walerannus dux, Henricus filius ejus, Wilhelmus comes Palatinus, Godefridus de Ascha qui iudicium fecit de Tornines, + Godefridus de la Rotza, Henricus frater ejus, Theodericus iudex Aquensis, Arnoldus comes de Los, et alii quam plures.

SIGNUM CONRADI SECUNDI ROMANORUM REGIS (L. M.) INVICTISSIMI:

EGO ARNOLDUS CANCELLARIUS VICE SUMMI CANCELLarii MAGONTINI (L. S.) SCRIPSI ET SUBSCRIPSI:

ANNO DOMINICE INCARNATIONIS M. C. XXX. VIII, INDICTIONE I. DATUM COLONIAE III IDUS APRILIS.